

Sumari

Antoni Gaudí

7

Arquitectura amb vida

8

Louis I. Kahn

13

L'arquitecte que parlava
amb els seus edificis

14

Arquitectura flotant

17

Viure als núvols

18

Per a què poden servir els globus?

19

Construïm una casa inflable?

21

Lina Bo Bardi

23

Cadira Bowl

24

Moshe Safdie

27

Construir arquitectura amb caixes

28

Buckminster Fuller

31

Cúpula geodèsica

32

Arquitectura militar

35

Estructura plegada

36

John Lautner

39

Tracció i com funciona una roda

40

Una casa per a marciàns

41

Toyo Ito

45

Terratrèmol i esforços sísmics

47

Norman Foster

49

Els arquitectes, de vegades,
dissenyen ponts

49

Millennium Bridge

51

Una casa per a nòmades

55

Tensions de ruptura

55

Construir una haima

56

La llum en arquitectura

59

Una taula de llum

60

Luis Barragán

63

Una casa de colors

64

Sverre Fehn

67

Pavelló de Venècia

69

Zaha Hadid

71

Les formes de Zaha Hadid

73

**Robert Venturi &
Denise Scott-Brown**

75

Aprenent de Las Vegas

77

Shigeru Ban

81

Una casa de cartró

83

Geoffrey Bawa

85

Una casa verda

87

Ouagadougou

89

Cases de colors

92

Frank Lloyd Wright

93

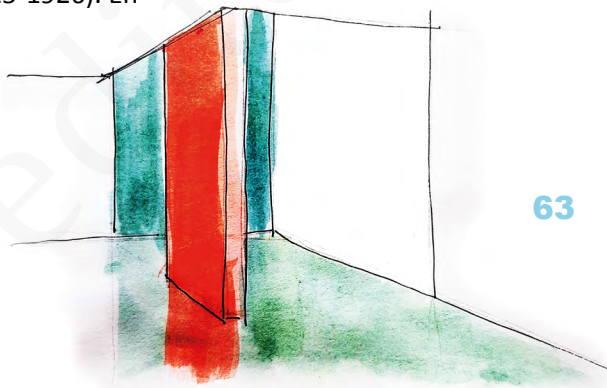
La casa d'un gos

95

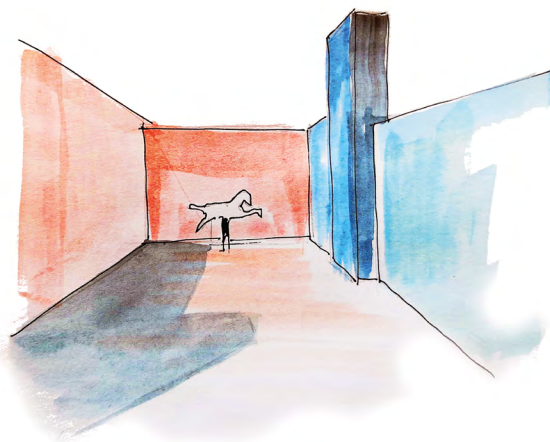
Luis Barragán

Luis Barragán (Guadalajara, 1902-Mèxic DF, 1988) va ser un arquitecte i enginyer que va treballar fonamentalment amb el color. De petit passava els estius al camp, a La Manzanilla de la Paz (Jalisco), amb els seus tres germans i les seves tres germanes, i el que més li agradava era jugar a l'exterior. Aquests jocs el van ajudar a entendre l'extensa cultura del seu país. Anys després va estudiar arquitectura i enginyeria i quan va acabar la carrera va fer un viatge per Espanya i França (1925-1926). En aquests països va quedar impressionat per l'arquitectura mediterrània; això el va fer reflexionar sobre la seva pròpia cultura situada tan lluny d'Europa, però que al mateix temps tenia tanta semblança amb l'arquitectura vernacle del sud d'Espanya o de la Costa Brava francesa. Barragán va desenvolupar molts projectes d'arquitectura, però el que més li interessava era treballar amb el paisatge, sobretot amb les plantes, la llum i el color. Un dels projectes més interessants de la seva carrera és la seva pròpia casa estudi, en la qual va portar a l'extrem els seus treballs amb el color i la llum: hi fa servir colors més vius i retallats. La seva obra, doncs, es caracteritza per utilitzar volums simples, com als Jardins del Pedregal de San Ángel (1945) o Casa Gilardi (1976). En ells, els volums s'uneixen i creen espais entre si que recorden els carrers estrets dels poblats mexicans. Per a l'arquitecte, l'ús del color no era un caprici, sinó que estava relacionat amb la seva cultura, en la qual els colors vius tenen molta importància.

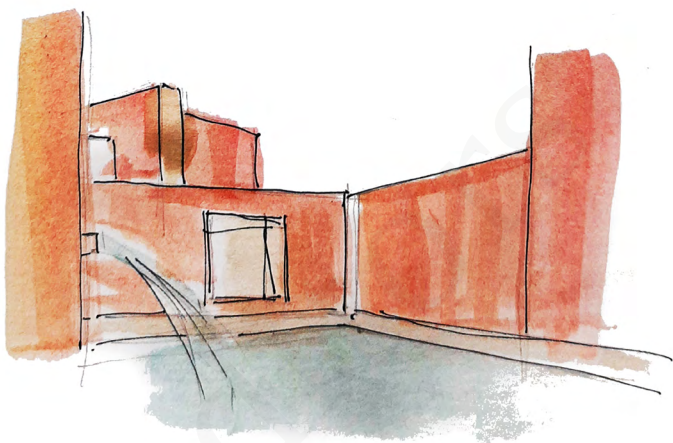

63

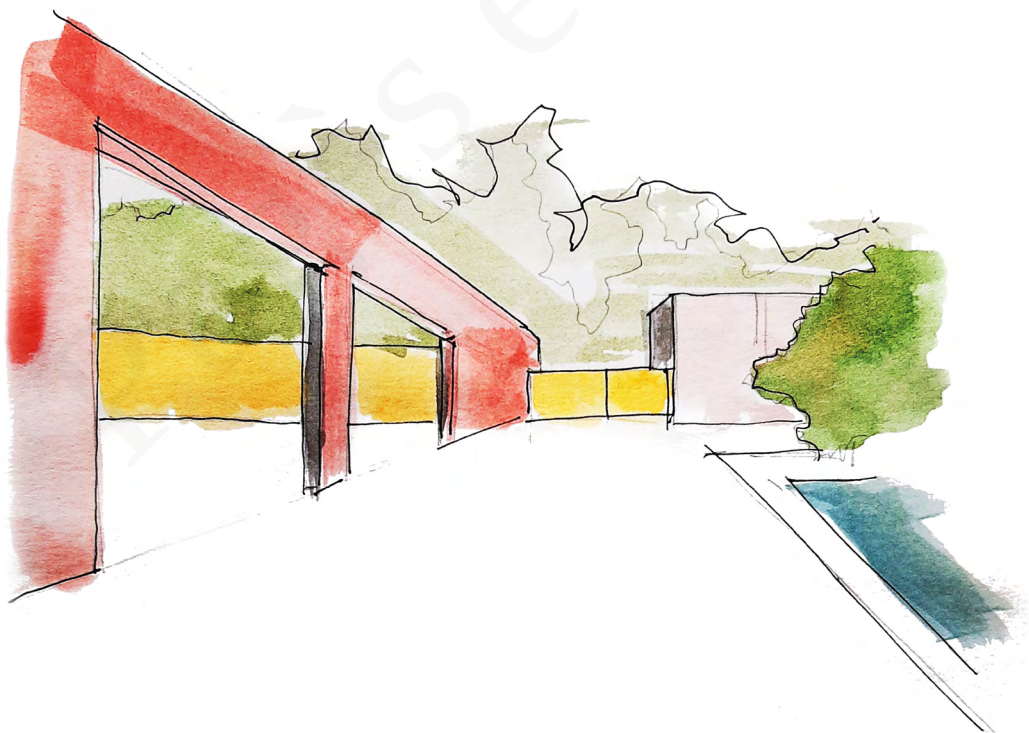

Una casa de colors

La Casa Estudi de Barragán és un projecte que va començar a desenvolupar el 1948, a Tacubaya (Mèxic). Des de fora, no crida l'atenció, però tan bon punt es traspassa el llindar de l'entrada aquesta darrera es transforma en una explosió de llum i color. Els volums bàsics que componen la casa es pinten de colors: groc, blanc, rosa i taronja, els tons fonamentals de la cultura

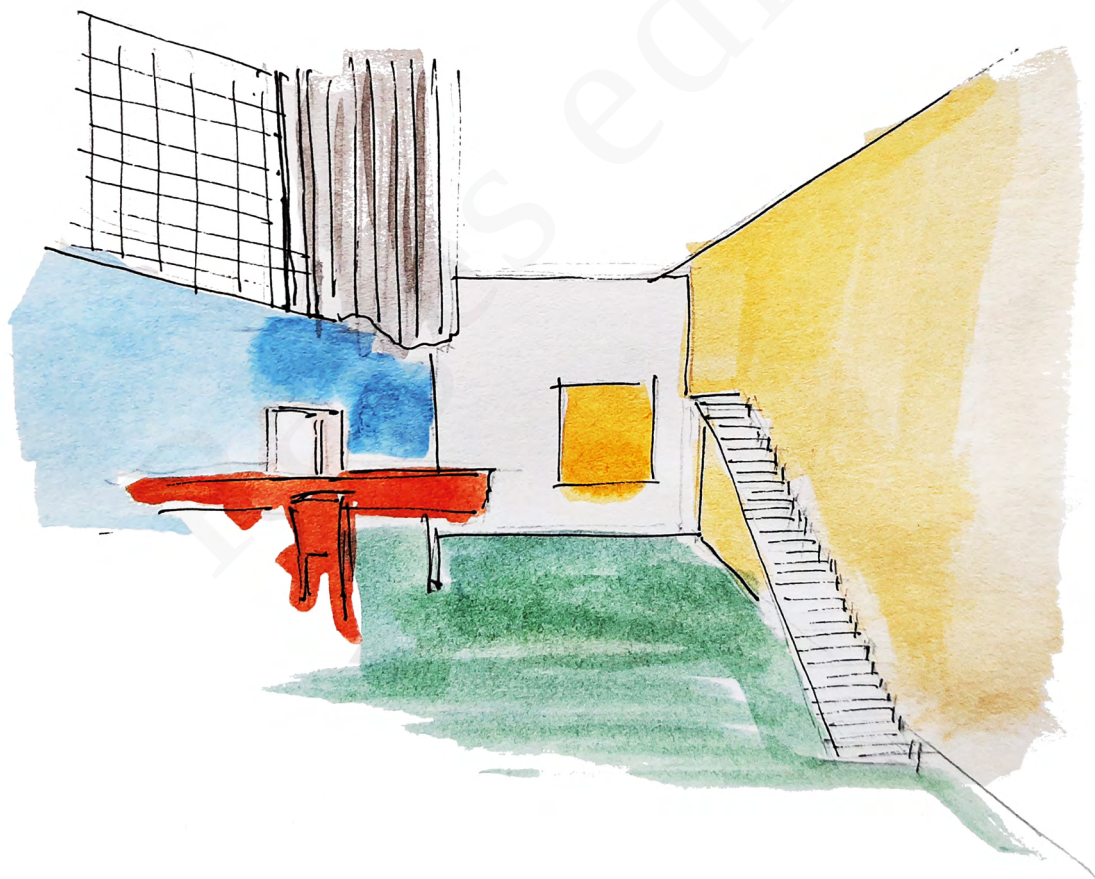
64

mexicana. Aquesta composició es completa amb la inclusió de vegetació i aigua. Una vegada col·locats tots els volums, s'obren forats perquè la llum hi vagi penetrant a poc a poc i donant forma al projecte. Caminar pel seu interior, doncs, és travessar espais gairebé onírics, com habitar un lloc que no existeix.

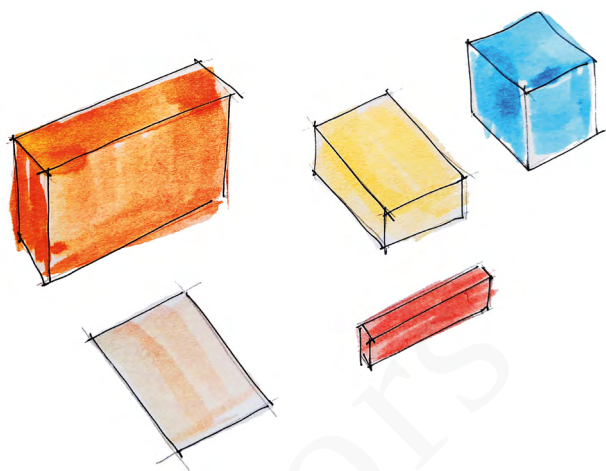
L'espai de la seva Casa Estudi incorpora una sèrie de sensacions per mitjà del color i l'arquitectura amb les quals es pot experimentar. Per a això, són necessàries unes caixes de

la mida més gran possible, pots de pintura i un tallaplomes. En un primer moment, es compondran els volums i se'ls assignarà la funció pròpia de l'habitatge: un serà la sala d'estar; un altre, l'espai per dormir; un altre, un lavabo, i un altre, la cuina. Les funcions es determinaran segons la mida o la forma de la caixa, tal com es consideri necessari. Pot ser el bany més gran que la cuina? I ha de ser el dormitori al costat del bany o de la cuina? Aquestes preguntes seran les que de mica en mica guiaran la composició de volums i la seva variació.

JOC 14

Un cop decidida la composició volumètrica final, els volums s'acoloriran segons el to que ha de tenir cadascun dels plans que componen aquests espais. Al mateix temps es decidirà on obrir els forats per il·luminar-los. La relació entre color i llum serà l'eina que construeix de mica en mica la seva personalitat. Gaudir d'aquest espai, canviar-lo i entendre'l esdevenen un joc ple de llum i color.

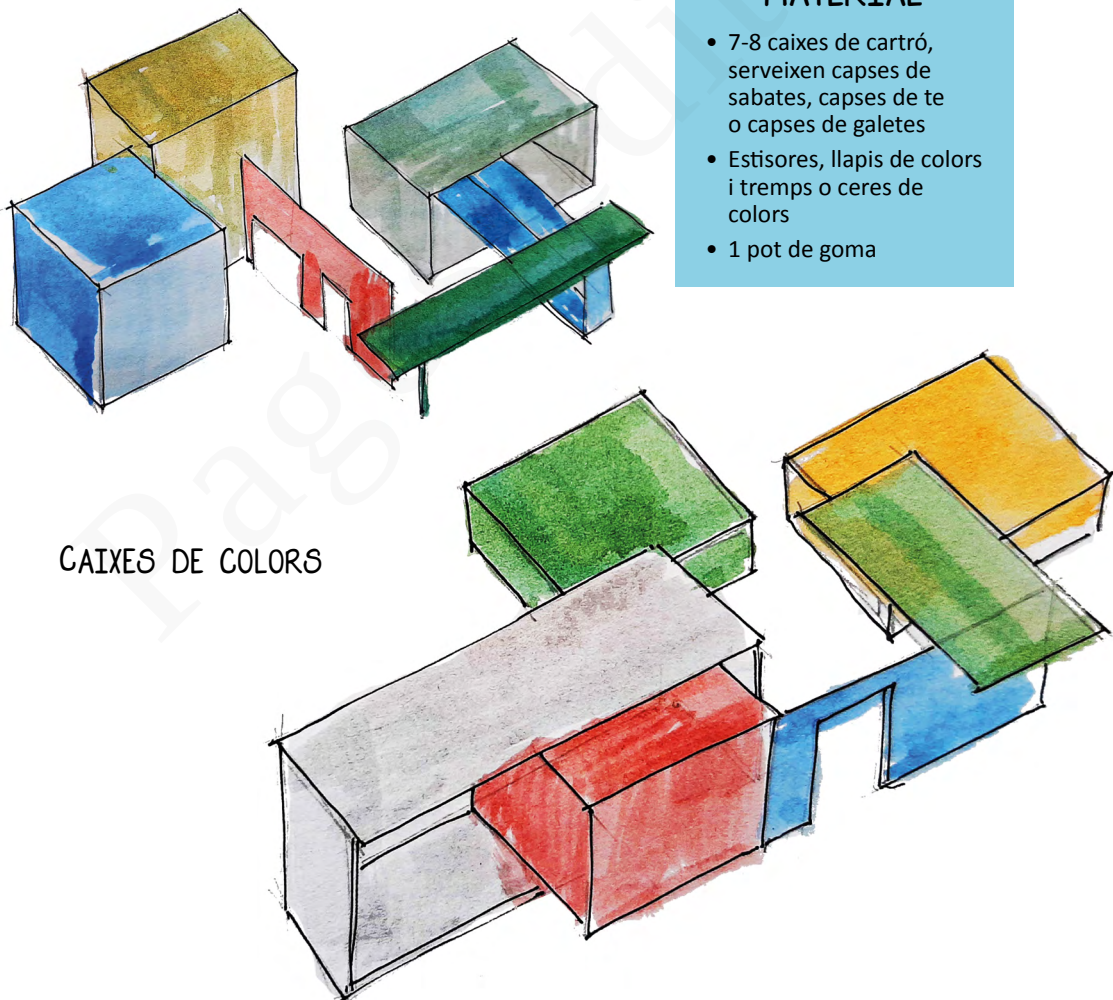

MATERIAL

- 7-8 caixes de cartró, serveixen caps de sabates, caps de te o caps de galetes
- Estisores, llapis de colors i treps o cires de colors
- 1 pot de goma

66

CAIXES DE COLORS

Frank Lloyd Wright

Frank Lloyd Wright (1867-1959) era un arquitecte americà molt conscienciós amb la seva feina: des de petit sabia que es convertiria en arquitecte. La seva mare, convençuda d'això fins i tot abans que ell naixés, li comprava jocs de construcció i llibres. Així va estudiar arquitectura als Estats Units, a la Universitat de Wisconsin, en una etapa de la història en què el país reafirmava la seva pròpia identitat després d'una devastadora guerra civil. Wright va començar a ser percebut com un «arquitecte de la terra».

Va començar treballant per a l'arquitecte Joseph Lyman Silsbee i, amb prou feines uns anys després, al reeixit estudi d'arquitectura d'Adler i Sullivan. Però aviat va començar a fer molts treballs pel seu compte. Després del naixement del seu primer fill es va independitzar. I el 1893, al cap d'uns quants anys compaginant la seva feina a l'estudi d'Adler & Sullivan amb el seu treball, va inaugurar un estudi a Chicago. En la seva obra pretenia dotar els Estats Units d'una nova identitat arquitectònica. I és que la crítica arquitectònica veu en Wright, a través del tipus de cases que dissenya, una cosa nova, molt estatunidenca i moderna. Les cases

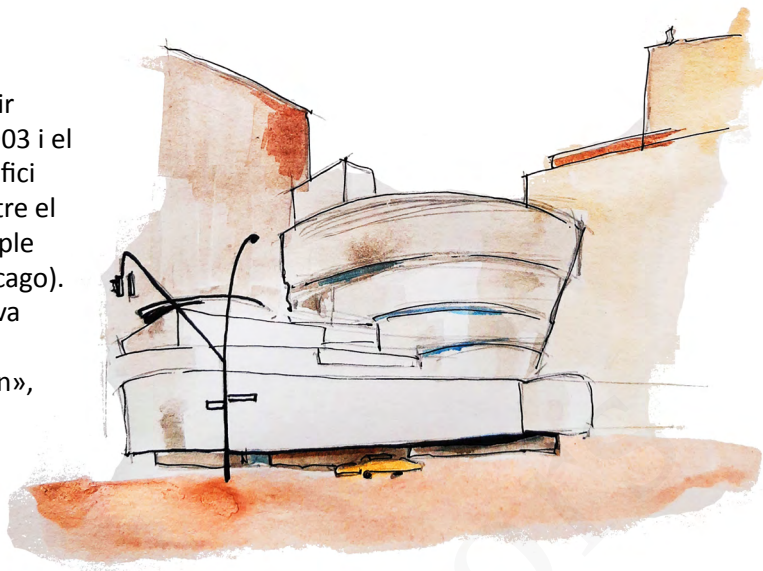
dissenyades per l'arquitecte es van batejar com a «Cases de la praderia», que són habitatges unifamiliars que incorporaven un llenguatge comú imbricat en la cultura americana: grans ràfecs, espais continus i adorns geomètrics. Tant és així que el 1896 enuncia el seu «work song», un text en el qual detalla el seu criteri arquitectònic i la seva forma de treballar.

El seu èxit va esdevenir imparable. Entre el 1903 i el 1905 va construir l'edifici Larkin, a Buffalo, i, entre el 1905 i el 1907, el Temple Unitari (Oak Park, Chicago). El 1911 va bastir la seva pròpia casa, que va batejar com a «Taliesin», que va convertir en un estudi d'arquitectura enorme en forma de taller. Encara ben jove, i amb moltes ganes de treballar, li van arribar projectes de gran escala com l'Hotel Imperial de Tòquio (1913-1920), la Casa Robie (Chicago, 1908-1909), la Casa Alice Millard (Pasadena, Califòrnia, 1923-1924), la Casa Kaufmann, coneguda com a «Casa de la Cascada» (Mill Run, Pennsilvània, 1935-1939), els laboratoris de recerca

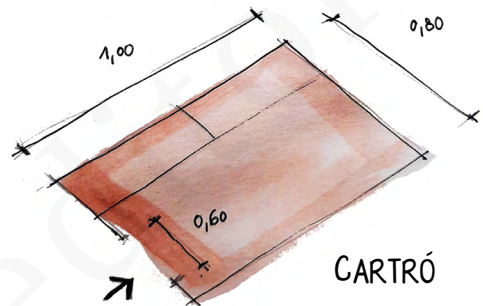
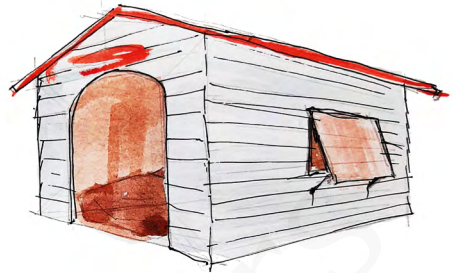
Johnson & Son (Racine, Wisconsin, 1943-1950) i el Museu Guggenheim de Nova York (1943-1959).

Totes aquestes obres d'arquitectura s'han convertit en icones i objecte d'estudi, especialment les últimes, les quals descobreixen nous camins i formes: cap no s'assembla a l'anterior.

La casa d'un gos

Una vegada, un client que havia encarregat una casa a Frank Lloyd Wright va decidir escriure-li quan ja feia un quant temps que hi vivia. Wright va pensar que devia tractar-se d'alguna queixa sobre el disseny o algun problema derivat de la construcció. Però, en realitat, el client havia quedat tan content que no volia destrossar el disseny de Wright afegint-hi una casa per al seu gos i que no encaixés en el conjunt, així que va decidir encarregar-li també aquesta construcció aparentment petita i senzilla.

Una casa per a un gos sembla una tasca molt fàcil, per tal com aquest animal té menys necessitats que un ésser humà; no obstant això, hi ha un petit matís. El gos té menys necessitats dins de casa seva, perquè realment no és una casa, sinó un lloc per dormir, tan sols és una habitació, ja que la resta de les seves necessitats les resol a fora.

Per tant, cal dissenyar un programa de necessitats per a un gos. Què li agrada fer a l'animal? I en particular, què li agrada fer al meu gos? Perquè cada animal és diferent!

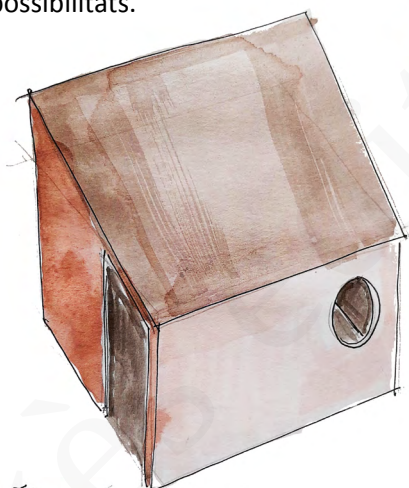
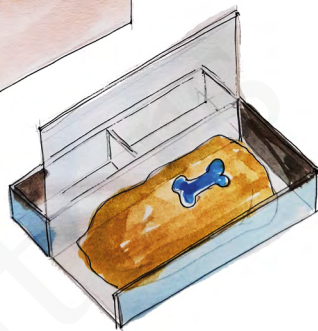
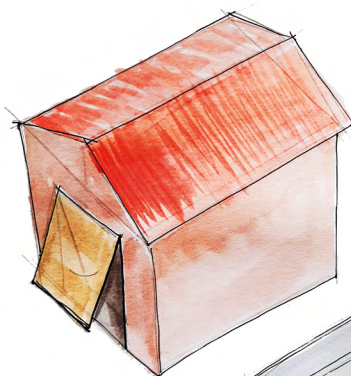
El programa d'una caseta de gos inclou les activitats següents: dormir, descansar i, potser, menjar. També pot incloure l'allotjament dels objectes que li pertanyen, com la seva corretja,

les seves joguines o el seu menjar. Aquests són els aspectes generals d'un programa de necessitats, una cosa que es fa en totes les obres d'arquitectura com a primera aproximació a l'obra i al client. Però després s'ha d'afinar el disseny, adaptant la casa al seu client. Així que, segons quin sigui el gos, la casa se li ha d'adaptar.

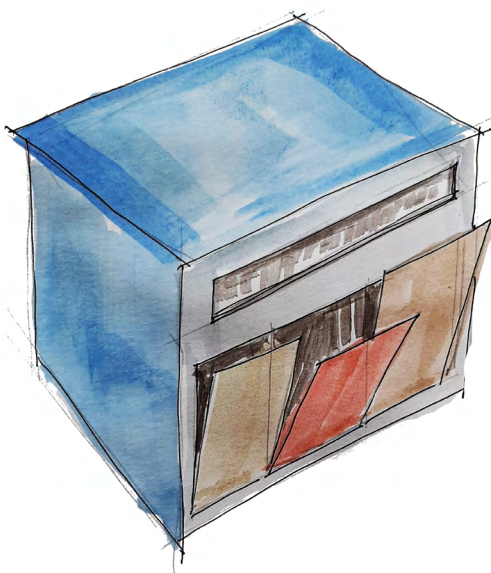
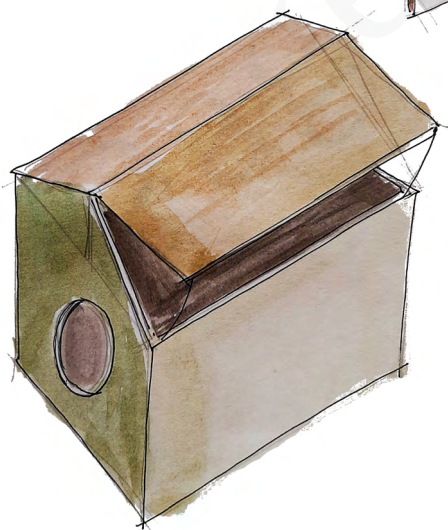
MATERIAL

- 4 planxes de cartró de 2 x 1 metres (segons la mida del gos)
- Pintures o ceres de colors
- 1 rotlle de cinta adhesiva
- 1 coixí per a gossos
- 1 menjadora per a gossos
- Joguines de gos

Així, doncs, es construirà amb fusta, en el cas de ser una construcció exterior, o amb cartró, si és interior. Però aquests materials només en podran ser l'estructura, ja que un cop construïda aquesta s'enriquirà amb aquells objectes que necessiti l'usuari, és a dir, el gos. Un coixí, l'obertura d'una finestra, la forma de la porta, la presència o no de llum, o els colors de l'estructura són aspectes importants. A continuació es mostren algunes possibilitats.

TIPOLOGIES

© del text i de les il·lustracions: Nuria Prieto González, 2021

© de la traducció: Jordi Vidal Tubau, 2021

© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2021

Sant Salvador, 8 — 25005 Lleida

editorial@pageseditors.cat

www.pageseditors.cat

Primera edició: juny de 2021

ISBN: 978-84-1303-284-9

DL: L 377-2021

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL

www.bobala.cat

— imprès a **lleida** —

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.